EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 23.8.2011
KOM(2011) 523 v konečném znění

2011/0227 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2011/344/EU o poskytnutí finanční pomoci Unie Portugalsku

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Dne 17. května 2011 Rada poskytla Portugalsku na jeho žádost finanční pomoc (prováděcí rozhodnutí Rady 2011/344/EU) na podporu programu rozsáhlých hospodářských reforem s cílem obnovit důvěru, umožnit návrat ekonomiky na cestu udržitelného růstu a zachovat finanční stabilitu v Portugalsku, eurozóně i celé EU.

V souladu s čl. 3 odst. 9 rozhodnutí 2011/344/EU provedla Komise společně s Mezinárodním měnovým fondem a ve spolupráci s Evropskou centrální bankou první přezkum za účelem posouzení pokroku dosaženého při provádění dohodnutých opatření, jakož i jejich účinnosti a hospodářského a sociálního dopadu.

S ohledem na nejnovější hospodářský, fiskální a finanční vývoj a politická opatření je Komise toho názoru, že k zajištění cílů programu jsou nezbytné omezené změny v hospodářskopolitických podmínkách pomoci, jak je uvedeno v bodech odůvodnění navrhovaných změn prováděcího rozhodnutí Rady.

2011/0227 (NLE)

Návrh

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ RADY

kterým se mění prováděcí rozhodnutí 2011/344/EU o poskytnutí finanční pomoci Unie Portugalsku

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 407/2010 ze dne 11. května 2010 o zavedení evropského mechanismu finanční stabilizace[1], a zejména na čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 17. května 2011 Rada poskytla Portugalsku na jeho žádost finanční pomoc (prováděcí rozhodnutí Rady 2011/344/EU ze dne 17. května 2011) na podporu programu rozsáhlých hospodářských reforem, jejichž cílem je obnovit důvěru, umožnit návrat ekonomiky na cestu udržitelného růstu a zachovat finanční stabilitu v Portugalsku, eurozóně i celé EU.

(2) V souladu s čl. 3 odst. 9 prováděcího rozhodnutí 2011/344/EU provedla Komise společně s Mezinárodním měnovým fondem (MMF) a ve spolupráci s Evropskou centrální bankou (ECB) první přezkum pokroku portugalských orgánů při provádění dohodnutých opatření, jakož i jejich účinnosti a hospodářského a sociálního dopadu.

(3) Podle současných projekcí Komise týkajících se růstu nominálního HDP (–0,7 % v roce 2011, 0,0 % v roce 2012, 2,5 % v roce 2013 a 3,9 % v roce 2014) je postup fiskální korekce v souladu s doporučením Rady Portugalsku ze dne 2. prosince 2009[2] podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy a odpovídá vývoji poměru veřejného dluhu k HDP s hodnotami 101,1 % v roce 2011, 106,2 % v roce 2012, 107,3 % v roce 2013 a 106,4 % v roce 2014. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl v roce 2013 stabilizovat a poté se začít snižovat, bude-li dále pokračovat snižování schodku. Na dynamiku dluhu mají vliv některé operace, které ovlivňují dluh, nikoliv však schodek, mimo jiné významné akvizice finančních aktiv zejména pro případnou rekapitalizaci bank a financování státních podniků a rozdíly mezi časově rozlišenými a hotovostními platbami úroků.

---

[1] Úř. věst. L 118, 12.5.2010, s. 1.

[2] 15759/09.

(4) Bylo splněno čtvrtletní kvantitativní kritérium výkonnosti pro peněžní saldo veřejných financí v první polovině roku 2011. Z nejnovějších údajů však vyplývá, že vzniká rozpor mezi směry fiskálního vývoje a cílovými hodnotami schodku na rok 2011. Překračování výdajů v první polovině roku, nedostatečné příjmy z nedaňových zdrojů a reklasifikace některých opatření vedly k předpokládanému schodku přibližně ve výši 1,1 procenta HDP na celý rok 2011. Čisté náklady související s prodejem banky Banco Português de Negócios (BPN) by k celkovému schodku přidaly další 0,2 procenta HDP. Portugalské orgány rychle zareagovaly. Zpřísnilo se čerpání rozpočtu, byl zaveden jednorázový příplatek k dani z příjmu fyzických osob, zvýšení sazeb DPH na zemní plyn a elektrickou energii bylo z roku 2012 přesunuto na dřívější termín a zvýší se prodej koncesí. Portugalské orgány by měly rovněž usilovat o přijetí dalších konsolidačních opatření trvalé povahy a/nebo uspíšit další opatření plánovaná na příští rok. Probíhající proces postupného převodu bankovních penzijních fondů do státního systému sociálního zabezpečení by měl výjimečně sloužit jako rezerva pro splnění cílových hodnot schodku na rok 2011. Takto nabytá aktiva by neměla být použita způsobem, který by poškozoval dlouhodobou fiskální udržitelnost. Pokroku je rovněž dosahováno v úsilí o posílení správy veřejných financí díky zlepšení v oblasti podávání zpráv a provádění dohledu a reformy rozpočtového rámce v souladu s doporučeními útvarů Evropské komise a Mezinárodního měnového fondu.

(5) Banky podle programu pracují na splnění vyšších kapitálových požadavků. Stávající právní předpisy se mění tak, aby posílily rozšířený systém na podporu platební schopnosti. Kritickým zůstává vyvážené a plynulé snižování zadluženosti bankovního sektoru při zajištění přiměřených úvěrů pro dynamická odvětví na podporu růstu. Našel se kupec pro banku BPN, čeká se na schválení transakce orgány EU pro hospodářskou soutěž. Bylo rovněž dosaženo pokroku při posilování dohledového a regulačního rámce, a to i pokud jde o technickou pomoc. Portugalské banky prošly v červenci 2011 zátěžovými testy Evropského orgánu pro bankovnictví (EBA) se smíšenými výsledky, což potvrzuje nutnost provést programové reformy k posílení sektoru.

(6) Bez ohledu na relativně velkou částku první splátky zůstává hotovostní situace vlády napjatá. To se vysvětluje rostoucími finančními potřebami státních podniků, prudkým nárůstem výběru úspor domácností ze spořitelních certifikátů a přetrvávajícím napětím na finančních trzích.

(7) Pro obnovení konkurenceschopnosti a zvýšení potenciálu růstu má zásadní význam dosažení pokroku v provádění reforem na trhu práce a produktů. V tomto ohledu byla v předstihu zrušena zvláštní práva státu v soukromých společnostech. Zrychluje se a rozšiřuje program privatizace. V programu vlády zaujímá nejvyšší místo na pořadu jednání zásadní a naléhavá restrukturalizace státních podniků. Pokračují reformy pracovního trhu s cílem sjednotit ochranu a práva ve smlouvách na dobu určitou a neurčitou a zřídit fond pro vyplácení nároků zaměstnanců na odstupné, který by financovali zaměstnavatelé. Úspěšně probíhá příprava tzv. fiskální devalvace bez dopadu na rozpočet a portugalské orgány jsou i nadále rozhodnuté podniknout v tomto směru první velký krok v rozpočtu na rok 2012.

(8) Vzhledem k těmto skutečnostem by prováděcí rozhodnutí Rady 2011/344/EU mělo být změněno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Článek 3 prováděcího rozhodnutí Rady 2011/344/EU se mění takto:

1) v odstavci 5 se písmena a), b) a c) nahrazují tímto:

„a) Portugalsko zcela provede opatření fiskální konsolidace plánovaná v rozpočtu na rok 2011 ve výši zhruba 9 miliard EUR a dodatečná konsolidační opatření, která od té doby vyhlásila vláda. Ke zmírnění nepříznivých trendů rozpočtového vývoje a nových rizik, jež ohrožují splnění cílových hodnot schodku pro rok 2011, Portugalsko zpřísní čerpání rozpočtu, provede již schválené jednorázové příplatky v souvislosti s daní z příjmu fyzických osob na rok 2011, posune z roku 2012 na 1. říjen 2011 zvýšení sazby DPH na zemní plyn a elektrickou energii a zvýší prodej koncesí. Vláda rovněž usiluje o přijetí dalších konsolidačních opatření trvalé povahy a/nebo urychlí jiná opatření chystaná na rok 2012. Probíhající proces postupného převodu bankovních penzijních fondů do státního systému sociálního zabezpečení poskytne výjimečně rezervu pro splnění cílových hodnot fiskálního schodku na rok 2011. Takto nabytá aktiva se nepoužijí způsobem poškozujícím dlouhodobou fiskální udržitelnost.“

„b) Portugalsko přijme opatření k posílení správy veřejných financí. Portugalsko úplně provede opatření stanovená v novém zákoně o rozpočtovém rámci, včetně vytvoření střednědobého rozpočtového rámce, vypracuje střednědobý rozbor fiskální strategie a zřídí nezávislou fiskální radu. Výrazně se posílí rozpočtový rámec na místní a regionální úrovni, zejména sjednocením příslušných finančních zákonů s požadavky zákona o rozpočtovém rámci. Portugalsko zintenzivní podávání zpráv a provádění dohledu nad veřejnými financemi, a to především nedoplatky; vytvoří strategii pro vypořádání nedoplatků a posílí pravidla a postupy pro čerpání rozpočtu. Portugalsko zahájí systematický a pravidelný rozbor fiskálních rizik jako součást rozpočtového procesu a zahrne sem rizika plynoucí z partnerství veřejného a soukromého sektoru a státních podniků.“

„c) Portugalsko dále posílí fungování pracovního trhu, zejména přijetím opatření k reformě právních předpisů pro ochranu zaměstnanosti, stanovení mezd a aktivní politiky pracovního trhu.“

2) v odstavci 5 se písmeno e) nahrazuje tímto:

„e) Portugalsko pokračuje v otevírání ekonomiky hospodářské soutěži. Vláda přijme nezbytná opatření, aby zajistila, že portugalský stát ani jakýkoli veřejný subjekt neuzavřou z pozice akcionáře dohodu akcionářů, která může ohrozit volný pohyb kapitálu nebo ovlivnit kontrolu řízení společností. Zásady volného pohybu kapitálu respektuje i nový zákon o privatizaci a neposkytuje ani neumožňuje státu zvláštní práva. Uskuteční se revize zákona o hospodářské soutěži za účelem urychlení a větší účinnosti prosazování pravidel pro hospodářskou soutěž.“

3) v odstavci 5 se doplňují písmena g) a h), která zní:

„g) Portugalsko přijme opatření ke zlepšení účinnosti a udržitelnosti státních podniků na ústřední, regionální a místní úrovni. Portugalsko vypracuje dokument obsahující ucelenou strategii pro státní podniky, v němž přezkoumá strukturu sazeb a poskytování služeb, jakož i plán, jímž se od roku 2012 zpřísní požadavky pro půjčky. Portugalsko průběžně provádí plány ke snížení provozních nákladů přinejmenším průměrně o 15 % ve státních podnicích na úrovni ústřední státní správy s výjimkou zdravotnictví a vypracuje stejný plán pro státní podniky na úrovni regionální a místní správy.“

„h) Portugalsko provádí privatizační program. Konkrétně v roce 2011 se prodají akcie veřejného sektoru ve společnostech EDP, REN a GALP, a pokud to dovolí tržní podmínky i ve společnosti TAP. Vypracuje se strategický privatizační plán pro společnost Parpublica. Privatizační plán na období do roku 2013 zahrnuje i společnost Aeroportos de Portugal, pobočku pro nákladní dopravu CP, Correios de Portugal a Caixa Seguros a řadu menších podniků.“

4) v odstavci 6 se písmena a) a b) nahrazují tímto:

„a) Rozpočet na rok 2012 obsahuje rozpočtově neutrální rekalibraci daňového systému s cílem snížit náklady práce a zvýšit konkurenceschopnost. Vypracuje se reforma v konzultaci s Evropskou komisí, MMF a ECB.“

„b) Do rozpočtu na rok 2012 se zahrnou opatření stanovená v bodech odůvodnění c) a d) ve výši alespoň 5,1 miliardy EUR. K zaplnění možných mezer vyplývajících z vývoje rozpočtu v roce 2011 se přijmou další opatření, většinou na straně výdajů. Vláda vypracuje aktualizované posouzení rozpočtové situace a výhledů tak, aby mohl být rozpočet na rok 2012 předtím, než ho schválí vláda, projednán s Evropskou komisí, MMF a ECB.“

5) v odstavci 8 se písmena a), b) a c) nahrazují tímto:

„a) motivuje banky, aby posílily své kolaterální rezervy a monitorovaly vydávání vládou zaručených bankovních dluhopisů, jež bylo v souladu s pravidly EU pro státní podporu schváleno až do výše 35 miliard EUR;“

„b) sleduje pozorně plány předkládané bankami s cílem dosáhnout ukazatele core Tier 1 ve výši 9 % do konce roku 2011 a 10 % nejpozději do konce roku 2012. Pokud banky nemohou dosáhnout mezních hodnot kapitálových požadavků ve stanoveném čase, mohou dočasně požádat o poskytnutí kapitálu z veřejných prostředků pro soukromé banky prostřednictvím systému zřízeného na podporu platební schopnosti bank ve výši 12 miliard EUR;“

„c) zajistí vyvážené a plynulé snižování zadluženosti bankovního sektoru, jež má rozhodující význam pro trvalé odstraňování nerovnováhy v oblasti financování. Banky ve svých plánech financování usilují o snížení poměru úvěrů k vkladům na přibližně 120 procent a snížení závislosti na financování z prostředků Eurosystému v průběhu trvání programu. Portugalská centrální banka by měla požádat banky, aby do konce září přehodnotily své plány financování. Tyto plány financování jsou od druhého přezkumu programu přezkoumávány čtvrtletně. V případě odchýlení od bankovních plánů na financování přijme portugalská centrální banka odpovídající opatření;“

6) v odstavci 8 se písmeno e) nahrazuje tímto:

„e) zajistí přeměnu státem vlastněné společnosti Caixa Geral de Depositos (CGD) v efektivně fungující instituci s cílem zvýšit podle potřeby kapitálovou základnu její klíčové bankovní složky. Potřebné prostředky na zvýšení kapitálové základny by měly pocházet ze zdrojů skupiny; dokončí prodej banky Banco Português de Negócios (BPN) poté, kdy ho v souladu s pravidly pro hospodářskou soutěž a státní podporu schválí Evropská komise;“

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Portugalské republice.

Článek 3

Toto rozhodnutí bude zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne […].

Za Radu
předseda/předsedkyně